

สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษา

สุวกันต์ ศรีทองลัทธิกุล

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

2559

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(11)
สารบัญภาพ	(12)
สารบัญแผนภูมิ	(13)
บทที่	
1 บทนำ	1
ความหมายของสื่อการเรียนการสอน	1
บทบาทและความสำคัญของสื่อการเรียนการสอน	2
ความสำคัญของสื่อการสอน	3
คุณค่าของสื่อการเรียนการสอน	5
สื่อกับการเรียนการสอน	6
ความหมายของนวัตกรรมการเรียนการสอน	7
ความหมายของนวัตกรรมการศึกษา	9
ความสำคัญของนวัตกรรมทางการศึกษา	11
คุณลักษณะของนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	11
ลักษณะของนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ดี	12
ประโยชน์ของนวัตกรรมการเรียนการสอน	13
นวัตกรรมศึกษากับการเรียนการสอน	13
สรุป	15
แบบทดสอบท้ายบทที่ 1	19
เฉลยแบบทดสอบท้ายบทที่ 1	22
บรรณานุกรม	23

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2	ทฤษฎีจิตวิทยาการศึกษา ที่ส่งผลต่อความสามารถในการเรียนผ่านสื่อของผู้เรียน	26
	ประวัติความเป็นมาของจิตวิทยา	26
	ความหมายของจิตวิทยา	26
	ความสำคัญของจิตวิทยา	27
	ประโยชน์ของจิตวิทยาการศึกษา	29
	ทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษา	30
	หลักการและทฤษฎีทางจิตวิทยาที่สำคัญ	34
	สรุป	43
	แบบทดสอบท้ายบทที่ 2	45
	เฉลยแบบทดสอบท้ายบทที่ 2	47
	บรรณานุกรม	48
3	ประเภทของสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนในแต่ละวัย	49
	ประเภทสื่อการเรียนการสอน	52
	ประเภทของวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน	52
	ประเภทของสื่อการเรียนการสอนหรือสื่อการศึกษา	54
	ประเภทของสื่อแบ่งตามทรัพยากรการเรียนรู้	57
	ประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	58
	การจำแนกตามลักษณะของนวัตกรรม	58
	การจำแนกตามจุดเน้นของนวัตกรรม	59
	ประเภทของนวัตกรรมการศึกษา	60
	นวัตกรรมประเภทผลิตภัณฑ์หรือสิ่งประดิษฐ์	61
	ชุดการเรียนการสอน	62
	องค์ประกอบสำคัญของชุดการเรียนการสอน	63
	ประโยชน์ของชุดการเรียนการสอน	65

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า	
3	ประเภทของสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนในแต่ละวัย (ต่อ) การพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน	66
สรุป		69
แบบทดสอบท้ายบทที่ 3		71
เฉลยแบบทดสอบท้ายบทที่ 3		73
บรรณานุกรม		74
4	การวิเคราะห์การผลิต สื่อและนวัตกรรมการที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในระดับประถมศึกษา	76
	ความสำคัญของการผลิตสื่อและนวัตกรรมการที่ใช้ในการเรียนการสอนในระดับ ประถมศึกษา	76
	สื่อการเรียนการสอน	77
	ความหมายของสื่อการเรียนการสอน	78
	ประเภทของสื่อการสอน	80
	กระบวนการพัฒนาสื่อการเรียนรู้	81
	กระบวนการผลิตสื่อการเรียนรู้	83
	การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน	84
	เทคนิคในการจัดทำสื่อการเรียนรู้	90
	การวิเคราะห์สื่อ	91
	การวิเคราะห์เนื้อหาสื่อ	93
สรุป		94
แบบทดสอบท้ายบทที่ 4		95
เฉลยแบบทดสอบท้ายบทที่ 4		97
บรรณานุกรม		98

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	การออกแบบสื่อและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับประถมศึกษา	99
	หลักการออกแบบ	99
	ลักษณะการออกแบบที่ดี	101
	องค์ประกอบของการออกแบบ	101
	หลักการออกแบบสื่อการสอน	107
	กระบวนการออกแบบสื่อ	116
	การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์	119
	การออกแบบนวัตกรรม	120
	สรุป	122
	แบบทดสอบท้ายบทที่ 5	123
	เฉลยแบบทดสอบท้ายบทที่ 5	126
	บรรณานุกรม	127
6	การเลือกใช้ สื่อและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในระดับประถมศึกษา	128
	ความเป็นมาของการเลือกใช้สื่อในระดับประถมศึกษา	128
	หลักการเลือกใช้สื่อการเรียนรู้	130
	แผนการจัดการเรียนรู้	136
	แนวคิดการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน	139
	การเลือกใช้สื่อให้เป็นประโยชน์ต่อเนื้อหา	139
	การเลือกใช้สื่อที่สามารถทดสอบได้ชัดเจน ถูกต้อง และเชื่อถือได้	140
	หลักการใช้สื่อการสอน	141
	ขั้นตอนการใช้สื่อการสอน	142

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
6	
การเลือกใช้ สื่อและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในระดับประถมศึกษา (ต่อ)	
สรุป	143
แบบทดสอบท้ายบทที่ 6	144
เฉลยแบบทดสอบท้ายบทที่ 6	147
บรรณานุกรม	148
7	
นวัตกรรมการจัดการศูนย์สื่อ โครงการผลิตสื่อ โครงการอบรมครู	150
นวัตกรรมการจัดการศูนย์สื่อ	150
การเชื่อมโยงเครือข่ายศูนย์สื่อ	155
แหล่งเรียนรู้	156
โครงการผลิตสื่อ	159
ตัวอย่างโครงการผลิตสื่อ	160
โครงการอบรมครู	164
ตัวอย่างโครงการอบรมครู	166
สรุป	170
แบบทดสอบท้ายบทที่ 7	172
เฉลยแบบทดสอบท้ายบทที่ 7	175
บรรณานุกรม	176
8	
การผลิตสื่อและนวัตกรรมแบบบูรณาการใช้ในการเรียนการสอน	177
ความสำคัญของการผลิตสื่อและนวัตกรรมแบบบูรณาการ ใช้ในการเรียนการสอน	177
หลักสำคัญของการผลิตสื่อและนวัตกรรมแบบบูรณาการ ใช้ในการเรียนการสอน	178

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
8	
การผลิตสื่อและนวัตกรรมแบบบูรณาการใช้ในการเรียนการสอน (ต่อ)	
ความจำเป็นของการผลิตสื่อและนวัตกรรมแบบบูรณาการ	
ใช้ในการเรียนการสอน	178
คุณค่าของการผลิตสื่อและนวัตกรรมแบบบูรณาการใช้ในการเรียนการสอน	179
ประโยชน์ของการผลิตสื่อและนวัตกรรมแบบบูรณาการใช้ในการเรียนการสอน	179
ลักษณะของการผลิตสื่อและนวัตกรรมแบบบูรณาการใช้ในการเรียนการสอน	179
ประเภทของการผลิตสื่อและนวัตกรรมแบบบูรณาการใช้ในการเรียนการสอน	180
รูปแบบของการผลิตสื่อและนวัตกรรมแบบบูรณาการใช้ในการเรียนการสอน	180
กระบวนการผลิตสื่อการเรียนรู้	183
การวางแผนการผลิตสื่อการสอน	186
การผลิตสื่อแต่ละประเภท	187
ตัวอย่างการผลิตสื่อการเรียนรู้	192
สรุป	199
แบบทดสอบท้ายบทที่ 8	200
เฉลยแบบทดสอบท้ายบทที่ 8	202
บรรณานุกรม	203
9	
การประเมินสื่อ นวัตกรรม	204
ความหมายของการประเมินผลสื่อการเรียนรู้	204
ความสำคัญของการประเมินผลสื่อการเรียนรู้	205
ประเภทและลักษณะการประเมินผลสื่อการเรียนรู้	206
แนวทางการประเมินนวัตกรรมและสื่อการเรียนการสอน	210
การประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้	212
หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้	213
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	221

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
9	การประเมินสื่อ นวัตกรรม (ต่อ)
	รูปแบบและจัดให้มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง 222
	การสร้างเครื่องมือประเมินนวัตกรรมและสื่อการเรียนการสอน 222
	การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือประเมินนวัตกรรมและสื่อการเรียนการสอน 223
	แบบประเมินคุณภาพหนังสือเรียน 224
	แบบประเมินคุณภาพคู่มือครู 227
	แบบประเมินคุณภาพหนังสือเสริมประสบการณ์ 229
	แบบตรวจประเมินสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 231
	แบบประเมินคุณภาพสื่อการเรียนการสอนประเภท แลกบันทึกรูปภาพ พร้อมเสียง แลกบันทึกลีขียง และสไลด์ 237
	สรุป 242
	แบบทดสอบท้ายบทที่ 9 244
	เฉลยแบบทดสอบท้ายบทที่ 9 246
	บรรณานุกรม 247
10	โครงการ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ 248
	ความหมายของโครงการ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ 248
	ความสำคัญและลักษณะสำคัญของโครงการ 250
	ลักษณะของโครงการที่ดี 251
	ส่วนประกอบของโครงการและการจัดทำโครงการ 252
	ตัวอย่างแบบฟอร์มการเขียนโครงการ 259
	สรุป 262
	แบบทดสอบท้ายบทที่ 10 265
	เฉลยแบบทดสอบท้ายบทที่ 10 268
	บรรณานุกรม 269